

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Δρ. Αγγελική Καλλία
Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω
Εμπειρογνώμων Ευρωπαϊκού
Περιβαλλοντικού Δικαίου

1. Εισαγωγή

- Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο
- 7^ο Πρόγραμμα Δράσης της Ε. Επιτροπής
- Εμφάνιση στην Ε. Κοινότητα 10ετία 1970
- Εμφάνιση στην Ελλάδα 10ετία 1980
- Μεγάλος Αριθμός Διατάξεων – Μη κωδικοποιημένων – Συχνά Τροποποιούμενων – με διάσπαρτες αρμοδιότητες εφαρμογής – Τροποποιήσεις με τον ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

2. Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο

Σύνολο Βασικών Διατάξεων

Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο

- ποιότητα **πόσιμου νερού** (Οδηγία 98/83, αντικατέστησε την 80/778)
- μέθοδοι **δειγματοληψίας και ελέγχου νερού που προορίζεται για πόσιμο** (Οδηγίες 79/869, 81/885, 91/692)
- ρύπανση από **απορρυπαντικά** (Οδηγία 648/2004, κατήργησε την 73/404)
- ποιότητα των επιφανειακών νερών από τα οποία αντλείται **πόσιμο νερό** (Οδηγίες 75/440, 91/692)

Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο

- έκχυση **επικίνδυνων ουσιών** στο υδάτινο περιβάλλον (Οδηγίες 76/464, 83/513, 84/156, 84/491, 86/176, 86/280, 2006/11, **2008/105**)
- απαιτούμενη ποιότητα των νερών για τα **οστρακοειδή** (Οδηγίες 79/923, 2006/113)
- απαιτούμενη ποιότητα των νερών για τη διατήρηση της **ζωής των ψαριών** (Οδηγίες 78/659, 91/692, 2006/44)

Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο

- προστασία **υπόγειων νερών**
(Οδηγίες 80/68, **2006/118**)
- προστασία νερών από την **νιτρική ρύπανση** που προκαλείται από
χρήση λιπασμάτων στη γεωργία
(Οδηγία 91/676)

Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο

- υποχρέωση επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών **λυμάτων**, (Οδηγίες 91/271, 98/15)
- αντιμετώπιση των **έμμενων οργανικών ρύπων**, (Οδηγία 79/117, Κανονισμός 850/2004, Απόφαση 2006/507)
- διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμησης (Οδηγίες 76/160, **2006/7**)

Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο

- Οδηγία πλαίσιο για τη **Θαλάσσια στρατηγική** (Οδηγία 2008/56)
- **Ολοκληρωμένη πρόληψη και αντιμετώπιση της ρύπανσης** των νερών (Οδηγίες 96/61, 2008/1)

Ευρωπαϊκό Νομικό Πλαίσιο

- Οδηγία **πλαίσιο** για τα νερά
(**2000/60**)
- αντιμετώπιση κινδύνων **πλημμυρών**
(Οδηγία **2007/60**)
- προστασία του **εδάφους** (Πρόταση
Οδηγίας 22.09.2006)

Οδηγία Πλαίσιο για το Νερό 2000/60

- **Μακροπρόθεσμη** προστασία: **2015**
- **όλων των υδάτων**
(επιφανειακών, μεταβατικών,
υπόγειων και παράκτιων)
- **ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**

Οδηγία Πλαίσιο για το Νερό 2000/60

Διαχείριση των υδατικών πόρων σε
επίπεδο **ΛΑΠ**

**Λεκάνης Απορροής Ποταμού ή
Ποταμών:**

Νοείται αποτελούμενη από μία ή
περισσότερες γειτονικές

Λεκάνες Απορροής
μαζί με τα συναφή

Υπόγεια και Παράκτια ύδατα

Οδηγία Πλαίσιο για το Νερό 2000/60

- Η διαχείριση των υδατικών πόρων βάσει **προγραμμάτων – σχεδίων διαχείρισης Υδατικού Διαμερίσματος**, τα οποία θα καταρτίσει κάθε κ.μ.

μέχρι το 2009

τα διαχειριστικά σχέδια περιλαμβάνουν:

- γενική περιγραφή των χαρακτηριστικών της περιοχής,
- επιπτώσεις των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην ποσότητα και την ποιότητα των υδατικών πόρων,
- χρήσεις του ύδατος κλπ.

Οδηγία Πλαίσιο για το Νερό 2000/60

- Τα κ.μ. οφείλουν να εκπονήσουν **ορθολογικές αναλύσεις κόστους** (συμπεριλαμβανομένου και του περιβαλλοντικού κόστους) και να εξασφαλίσουν, μέσω οικονομικών εργαλείων (π.χ. κατάλληλη τιμολόγηση των υπηρεσιών) ορθολογική διαχείριση και ανάκτηση του συνεπαγόμενου κόστους, μέχρι **το 2010**

3. Ελληνικό Νομικό Πλαίσιο

N.1650 /1986

Νόμος πλαίσιο για το περιβάλλον
περιλαμβάνει διατάξεις για το
νερό

Ελληνικό Νομικό Πλαίσιο

N.1739/1987 για την διαχείριση
των υδατικών πόρων
Χωρίζει τη χώρα σε
14 υδατικά διαμερίσματα

Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2000/60

N.3199/2003 για την
προστασία και διαχείριση των
υδάτων

N.3199/2003 για την προστασία και διαχείριση των υδάτων

- Συστάθηκε η **Εθνική Επιτροπή Υδάτων** από τους συναρμόδιους Υπουργούς
Απόφαση 706/2012, ΦΕΚ 1383/Β/2.9.2010
ορίζονται 45 ΛΑΠ της χώρας και οι Περιφέρειες που είναι αρμόδιες για τη διαχείρισή τους

N.3199/2003 για την προστασία και διαχείριση των υδάτων

Συστάθηκε

**Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ)
ΥΠΕΚΑ**

ΠΔ 24/2010 ΦΕΚ 56/Α/15.4.2010

Εθνικός φορέας διαχείρισης

προϊσταται Ειδικός Γραμματέας

Ειδική Γραμματεία Υδάτων

- Ελέγχει **ποιότητα και ποσότητα** των υδατικών αποθεμάτων
- καταρτίζει **υδατικά ισοζύγια** και τον στρατηγικό σχεδιασμό αναπτυξιακών έργων των υδατικών πόρων ανά ΛΑΠ
- Καταρτίζει **Εθνικό Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών**
- επεξεργασία κανόνων **τιμολόγησης και κοστολόγησης των υδάτων**
- κατάρτιση και εφαρμογή των **Σχεδίων Διαχείρισης (2009)** και των Προγραμμάτων Μέτρων

Περιφερειακές Διευθύνσεις Υδάτων

ΥΠΑΠ 47630/2005

Εγκύκλιος 150673/13.7.2011

Κεντρική και Αποκεντρωμένη Διοίκηση:

- Χαράσσει τη **στρατηγική** προστασίας και διαχείρισης των υδάτων
- Ελέγχει και Επικουρεί την Περιφέρεια
- Ελέγχεται από την ΕΓΥ

Οι Περιφέρειες

Υλοποιούν τον στρατηγικό σχεδιασμό

Οι Περιφέρειες:

1.7.2011 (Ν.3852/2010 Αρθ.186 II Γα ν II)

- Επιβάλλουν μέτρα
και κυρώσεις για τα υπόγεια ύδατα
- Ελέγχουν την διαχείριση των επιφανειακών
υδάτων
- Ελέγχουν τις σημειακές και διάχυτες πηγές
ρύπανσης των υδάτων

Ο Περιφερειάρχης:

1.7.2011 (Ν.3852/2010 Αρθ.186 II Γα ν III)

εκδίδει αποφάσεις

επιβολής περιορισμών και μέτρων
για χρήση και αξιοποίηση των υδάτων

Συμβατές με αποφάσεις του

Γεν.Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης:

Γνωμοδότηση Δ/ντή Υδάτων Αποκ.

Διοίκησης

Άδειες χρήσης υδάτων και εκτέλεσης έργων αξιοποίησής τους

ΥΠΑΠ 43504/2005

Π. Δ. 51/8.3.2007 ολοκληρωμένη προστασία και ορθολογική διαχείριση υδατικών πόρων

Παραρτήματα

- I. Ενδεικτικός Κατάλογος των κυριότερων Ρύπων
- II. Περί Χαρακτηρισμού των Επιφανειακών και Υπόγειων Υδάτων
- III. Κατάσταση των Υδάτων
- IV. Οικονομική Ανάλυση
- V. Προστατευόμενες Περιοχές
- VI. Οριακές Τιμές Εκπομπών και Ποιοτικά Περιβαλλοντικά Πρότυπα
- VII. Σχέδια Διαχείρισης ΛΑΠ
- VIII. Πίνακες Μέτρων που Πρέπει να Περιλαμβάνονται στα Προγράμματα Μέτρων
- IX. Κατάλογος Ουσιών Προτεραιότητας στον Τομέα Πολιτικής Υδάτων (Απόφαση 2001/2455) ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ

Λειτουργία των Περιφερειακών Συμβουλίων Υδάτων - Δημοσιοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης

ΥΠΑΠ 110957/2010, ΦΕΚ 394/Β/6.4.2010

Μέτρα, όροι και διαδικασίες για
επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών
αποβλήτων

Εξοικονόμηση υδατικών πόρων

Λογω:

- ✓ Ξηρασίας και λειψυδρίας
- ✓ Υφαλμύρισης υπόγειων υδροφορέων

ΚΥΑ 145116/2011, ΦΕΚ 354/Β/8.3.2011

Εγκύκλιος 145447, 23.6.2011

Εθνικό δίκτυο παρακολούθησης ποιότητας και ποσότητας υδάτων

Καθορισμός

θέσεων μετρήσεων,

Και φορέων που υποχρεούνται στη
λειτουργία τους

ΚΥΑ 140384 ΦΕΚ 2017/Β/9.9.2011

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΥΔΑΤΩΝ

Η ΕΓΥ Συντονίζει – επιβλέπει τους Φορείς:

1. Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών
2. Γενικό Χημείο του Κράτους
3. Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών
4. Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων
5. Δημοτική Επιχείριση Ύδρευσης Αποχέτευσης Λαρίσας
6. Δημοτική Επιχείριση Ύδρευσης Αποχέτευσης Κρήτης
7. Ινστιτούτο Εγγείων Βελτιώσεων

Χημική ανάλυση και
παρακολούθηση κατάστασης
υδάτων

Τεχνικές προδιαγραφές και
ελάχιστα κριτήρια επιδόσεων
των αναλυτικών μεθόδων
Οδηγία 2009/90
ΚΥΑ 38317/1621/Ε103/2011
ΦΕΚ 1977/Β/6.9.2011

Χορήγηση άδειας χρήσης νερού

**Σε όσους έχουν δικαίωμα χρήσης,
σύμφωνα με προϊσχύουσες διατάξεις,
ΚΥΑ 150559/2011,
ΦΕΚ1440/Β/16.6.2011**

Εγκύκλιοι:

- 150895, 13.9.2011
- 150977, 4.10.2011

προστασία των υπόγειων υδάτων

Οδηγία 2006/118

ΚΥΑ 39626/2208/Ε130/25.9.2009

Πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος

για τις συγκεντρώσεις ρύπων και
ουσιών προτεραιότητας στα
επιφανειακά νερά

ΚΥΑ 39626/2208/Ε130/25.9.2010

Οδηγία 2008/105

Επιχειρησιακά Σχέδια για ΛΑΠ

Υδατικά Διαμερίσματα

- Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δ. Στερεάς Ελλάδας:
έναρξη διαβούλευσης: 15.10.2011
- Αν. Μακεδονίας Θράκης
έναρξη διαβούλευσης: 18.11.2011
- Δ. Β. και Αν. Πελοποννήσου
έναρξη διαβούλευσης: 21.11.2011

Θα ολοκληρωθεί Καλοκαίρι 2012

Προγράμματα μέτρων

- Δημοσιοποιήθηκαν 4.5.2012
 - Ολοκληρώνουν τα προσχέδια διαχείρισης
 - Αφορούν τα ανωτέρω 10 Υδατικά Διαμερίσματα
-
- Δικαστικές εμπλοκές για:
Δ., Κ. Μακεδονία, Κρήτη, Νήσοι Αιγαίου

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ Οδηγία 2007/60

ΚΥΑ 31822/1542/Ε103/21.7.2010

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1. προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας εντοπίζοντας περιοχές με σημαντικό κίνδυνο πλημμύρας, έως το 2011

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

2. Σύνταξη

χαρτών επικινδυνότητας πλημμύρας
εντοπίζοντας τις περιοχές που θα
μπορούσαν να πλημμυρίσουν και

χαρτών κινδύνων πλημμύρας
εκτιμώντας τις συνέπειες,
έως το 2013

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

3. Εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας όπου να περιλαμβάνουν μέτρα μείωσης των επιπτώσεών τους έως το 2015.

Χρηματοδοτικά μέσα

- Κανονισμός 2012/2002 **Ταμείο Αλληλεγγύης**
Ε. Ένωσης, ΕΕ L 311, 14.11.02
σε περιπτώσεις εκτάκτων καταστάσεων
μείζονος καταστροφής: άμεση ζημία > 3 δις €
ή >0,6% Ακ.Εθν.Εισοδήματος
- Ευρωπαϊκό **Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης**
- **Ταμείο Συνοχής**
- Πρόγραμμα INTERREG – **Εδαφικής Συνεργασίας**

Σας
ευχαριστώ
ankallia@auth.gr